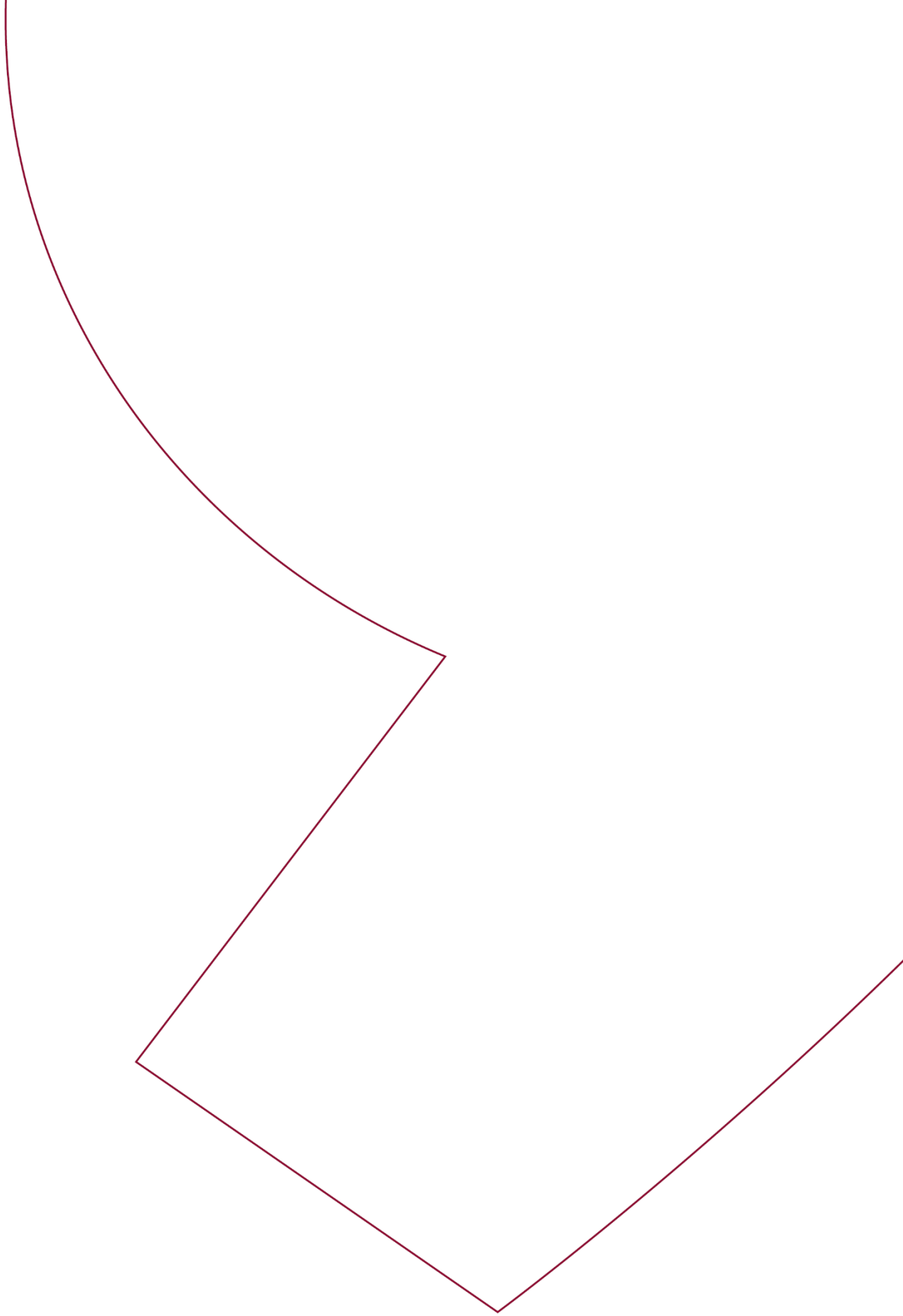

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

**Associate degreeopleiding
Tuinbouwmanagement**
voltijd

Hogeschool Inholland

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

**Associate degreeopleiding
Tuinbouwmanagement**
voltijd

Hogeschool Inholland

CROHO nr. 80129

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

24 april 2023

Auditpanel

De heer ir. A.P.de Buck (voorzitter)

Mevrouw ir. A.J.C.M. Arts

De heer ir. E.H. Poot

De heer N.J.J. Feder (student-lid)

Secretaris

De heer R. van Krieken MSc

Mevrouw B. Beaumont BSc (toehoorder)

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	24
6.	AANBEVELINGEN	25
BIJLAGE I	Scoretabel	26
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	27
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	29
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	30

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Inholland
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	N.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	AD Tuinbouwmanagement
registratienummer croho	80129
domein/sector croho	Landbouw en natuurlijke omgeving
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Associate degree (NLQF niveau 5)
graad en titel	Associate degree
aantal studiepunten	120 EC
afstudeerrichtingen	N.v.t.
locatie	Delft
variant	voltijd
joint programme	N.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	19 januari 2023

2. SAMENVATTING

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een passende set van beoogde leerresultaten. De beoogde leerresultaten zijn afgestemd op het landelijk profiel en het niveau van de associate degree. De profilering van de opleiding past volgens het panel bij de beroepspraktijk en de sector. Het panel spreekt zijn waardering uit voor de ontwikkeling van de opleiding richting een kenniscentrum en de samenwerking die het heeft met de beroepspraktijk en kennispartners. De visie op onderzoek is volgens het panel passend. Het panel adviseert de opleiding om de ontwikkelingen rondom internationalisering binnen de bacheloropleiding Tuinbouw & Agribusiness te volgen en te kijken of dat relevant is voor deze opleiding. De opleiding beschikt over een toereikend systematiek voor het valideren en het afstemmen van het werkveld.

Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 1.

Onderwerp 2. Programma

Oriëntatie:

Het panel concludeert dat het onderwijs dat de opleiding verzorgt studenten de mogelijkheid biedt zich passende beroepsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden eigen te maken. De ontwikkeling van beroepsvaardigheden zit stevig verankerd in het programma, aldus het panel. De opleiding laat studenten op diverse manieren in aanraking komen met de beroepspraktijk, met name in het tweede jaar. De inzet van bijvoorbeeld bedrijfsbezoeken of excursies leveren een positieve bijdrage. Het panel vindt dat het aanleren van onderzoeksvaardigheden goed gestructureerd in het programma zit.

Op basis van bovenstaande elementen komt het panel tot de conclusie dat de opleiding voor standaard 2 de basiskwaliteit realiseert.

Inhoud:

Het panel concludeert dat de inhoud van het programma toereikend is en het de beoogde leerresultaten afdekt. De opbouw van het programma is goed en de balans tussen de theorie en de praktijk is logisch opgebouwd. Het panel adviseert de opleiding om specifiek te kijken naar de focus op de theorie in het eerste studiejaar. De opleiding heeft dit punt al scherp en is bezig om meer praktijkgerichte elementen in te bouwen. Studenten geven aan hier behoefte aan te hebben. De internationale context is volgens het panel goed uitgewerkt en passend bij de oriëntatie van de opleiding.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot het oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 3.

Leeromgeving:

Het panel stelt vast dat de vormgeving van het programma studenten aanzet tot studeren. Studenten geven aan overwegend tevreden te zijn over de vormgeving van het programma. Er zijn nog verbeteringen mogelijk in de vormgeving van het eerste studiejaar, zo concludeert het panel. De opleiding heeft dit scherp en is hier al mee bezig. Het panel moedigt de opleiding hierin aan en heeft er vertrouwen in dat het eerste jaar passender wordt vormgegeven. Het panel vindt de ontwikkeling naar het nieuwe onderwijsmodel goed; het biedt mogelijkheden om de opleiding een meer uitgesproken associate degree karakter te geven.

Alles afwegend komt het panel tot de conclusie dat het programma voldoet aan de elementen van basiskwaliteit. Het eerste jaar heeft een verdere ontwikkelslag nodig, maar dit ziet het panel

als een mogelijkheid om de algehele kwaliteit verder te verhogen. Het panel beoordeelt standaard 4 dan ook als voldoet.

Instream:

De opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen en houdt rekening met de instroomverschillen onder de studenten. Het programma sluit volgens het panel aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Het panel concludeert dat de opleiding zicht heeft op de doelgroep en de instromende student. De opleiding biedt voldoende activiteiten voor potentiële studenten om zich te oriënteren op de opleiding. Het panel ziet nog ruimte voor de opleiding om zichzelf beter in de markt te zetten en om de instroom te verhogen c.q. uitval te verminderen. In dit kader adviseert het panel de opleiding om goed te blijven kijken naar de communicatie en voorlichting in relatie tot de behoefte uit het veld.

Het panel komt tot het eind oordeel 'voldoet' bij standaard 5

Onderwerp 3. Personeel

Er staat een goed samengesteld en betrokken docententeam. Het team is in voldoende mate gekwalificeerd voor het uitvoeren van het programma; alle expertise is in huis. De opleiding zet stappen om het docententeam verder te bekwamen in de didactiek van Ad-opleidingen. Er zijn ook voldoende docenten beschikbaar. De opleiding heeft een effectief personeelsbeleid, aldus het panel. Het panel is positief gestemd over de mate waarin de docenten betrokken zijn binnen onderzoeksprojecten en de tuinbouwsector. Dit draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs, zo geven studenten aan. De werkdruk is een punt van aandacht voor de opleiding. Op basis van de gesprekken heeft het panel er voldoende vertrouwen in dat dit in de toekomst wordt opgepakt. Met name door de keuze om de double degree variant van de bacheloropleiding af te bouwen.

Het panel komt tot een positieve beoordeling voor deze standaard. Het panel vindt namelijk het personeelsbeleid en de kwalificaties van de docenten zeer waardevol. De werkdruk heeft volgens het panel geen negatieve invloed op de gerealiseerde kwaliteit, zo blijkt ook uit het gesprek met studenten. Daarom weegt de werkdruk minder zwaar mee in het oordeel van het panel.

Alles afwegend, stelt het panel dat standaard 6 'voldoet'.

Onderwerp 4. Voorzieningen

Faciliteiten:

Alle fysieke voorzieningen zijn aanwezig om goed onderwijs te verzorgen. Zowel de opleidingslocatie in Delft als de externe opleidingslocaties zijn toereikend om het programma tot uitvoering te brengen. Het panel vindt dat de opleiding dit goed faciliteert. Alle studenten hebben toegang tot een digitale bibliotheek, zo concludeert het panel.

Het panel komt bij deze standaard tot het oordeel 'voldoet'.

Begeleiding:

De opleiding beschikt over een toereikend systeem van studiebegeleiding voor de studenten. De begeleiding vindt plaats in alle facetten van de opleiding, zo concludeert het panel. Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding specifiek inspeelt op de behoeftes van doelgroep en de wijze waarop zij de begeleiding op de stageplek vormgeeft. Dit past volgens het panel goed bij de praktijkgerichte oriëntatie van de opleiding. Het panel vindt dat de informatievoorziening naar studenten op orde is. Studenten geven aan voldoende geïnformeerd te zijn over de opleiding.

Het panel komt bij standaard 8 op 'voldoet'.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

De opleiding beschikt over een werkend kwaliteitszorgsysteem en een gedragen kwaliteitscultuur. Het panel vindt dat de opleiding op een structurele wijze het programma blijft verbeteren en de opleiding betreft hierbij de juiste stakeholders. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop de opleiding werkt aan de kwaliteit. Op basis van de bevindingen concludeert het panel dat de opleiding een kwaliteitscultuur uitdraagt. De opleidingscommissie is volgens het panel op orde. Het panel adviseert de opleiding om de ontwikkelingen in het onderwijsconcept goed te blijven afstemmen met de bacheloropleiding.

Het panel komt tot het eindoordeel 'voldoet' voor het thema kwaliteitszorg van standaard 9.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding beschikt over een werkend systeem van toetsen en beoordelen. De toetsen en de beoordelingen zijn valide, betrouwbaar en voldoende transparant, zo concludeert het panel. Het panel bekeek toetsen en eindwerken en komt tot de conclusie dat de kwaliteit op orde is. De ontwikkeling van de visie op toetsen sluit volgens het panel goed aan op de ontwikkelingen in de onderwijsvisie. Het samenspel van de examen- en toetscommissie draagt bij aan de kwaliteit en deze beide commissies zijn volgens het panel in controle. Het panel vindt de afstudeertoets goed vormgegeven en het biedt studenten de mogelijkheid om het eindniveau aan te tonen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot een positieve beoordeling voor standaard 10.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Studenten realiseren de beoogde leerresultaten. Het werkveld is tevreden met de kwaliteit van de studenten. Alumni geven aan dat de opleiding hen in voldoende mate voorbereidt om in de praktijk te werken. Het panel concludeert uit de bekeken eindwerken dat het eindniveau op orde is; het panel is zeer positief. De relevantie van de beroepsproducten uit het portfolio valt het panel in positieve zin op. Om de kwaliteit van de eindwerken verder te verhogen adviseert het panel om te kijken naar de wijze waarop studenten het onderzoekend vermogen laten zien. Hier zit nog ruimte voor verbetering. Daarnaast ziet het panel een relatie tussen de grootte van de stagebedrijven en de kwaliteit van de beroepsproducten; het panel adviseert om hier een vinger aan de pols te houden.

Op basis van bovenstaande argumenten concludeert het panel dat de studenten de beoogde leerresultaten realiseren en komt daarmee op een 'voldoet' voor standaard 11.

Algemene conclusie:

Het panel treft bij de Associate degree opleiding Tuinbouwmanagement een zeer gedegen programma aan dat beroepsgeschikte professionals aflevert aan de tuinbouwsector. De opleiding leidt studenten op een praktijkgerichte manier op. Het docententeam is kundig en werkt op een systematische manier aan de kwaliteit van opleiding. De nieuwe ontwikkelingen in het Onderwijsmodel24 en de opvolgende curriculumvernieuwing ziet het panel als mooie vervolgstappen.

Op basis van de volledige opleidingsbeoordeling komt het panel tot een positieve beoordeling. Op alle standaarden voldoet de opleiding aan de basiskwaliteit. Op basis van de beslisregels van het beoordelingskader van de NVAO adviseert het panel de accreditatie van de opleiding te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 24 april 2023.

3. INLEIDING

Het voorliggende beoordelingsrapport is de resultante van een zogeheten 'Uitgebreide Opleidingsbeoordeling' van de Associate degree opleiding Tuinbouwmanagement (hierna: TM) van Hogeschool Inholland. De beoordeling is uitgevoerd op 19 januari 2023 door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor verdere toelichting). Deze beoordeling is tegelijkertijd uitgevoerd met de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Tuinbouw & Agribusiness. De uitkomsten van de beoordeling van de bachelopleiding zijn opgenomen in een separaat rapport.

Positionering van de opleiding binnen de onderwijsinstelling

De opleiding TM is binnen Hogeschool Inholland gepositioneerd in het domein Agri, Food & Life Sciences (AFL). De opleidingen van dit domein zijn verspreid over de locaties in Amsterdam en Delft. De opleiding TM is gevestigd op de locatie aan de Rotterdamseweg in Delft. Het domein AFL heeft een samenhangend portfolio en past binnen de profilerings thema's van Hogeschool Inholland: duurzaam, gezond en creatief. De onderzoeksagenda van het domein richt zich op de duurzame innovatie in de metropool. Dit maakt het voor de opleiding TM mogelijk om cross-overs te realiseren door samen te werken met andere opleidingen zoals Food Commerce & Technology of Landscape & Environment Management.

Positionering van de opleiding buiten de onderwijsinstelling

TM is verankerd in de glastuinbouwsector. De opleiding bevindt zich in Delft, tussen de Greenport Westland en Oostland, de bollenstreek de Zuid en de Greenport Boskoop voor de boomkwekerij. Dankzij deze unieke vestiging hebben studenten toegang tot relevante werkplekken in de omgeving. Studenten komen in aanraking met bedrijven zoals het World Horti center, Tomatoworld, demokwekerij en Sciencepark Bleiswijk.

Landelijk opleidingsprofiel

De opleiding TM is de enige ad-opleiding Tuinbouwmanagement in Nederland en is daarmee een unieke opleiding. De opleiding verhoudt zich tot de Ad-opleiding Tuinbouw en akkerbouw van de Hogeschool Van Hall Larenstein en Aeres Hogeschool.

Ontwikkelingen na de vorige accreditatie

De vorige accreditatie was een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) en vond plaats op 30 september 2016. Het panel had destijds vijf aanbevelingen. De opleiding TM heeft deze aanbevelingen opgevolgd. De aandachtspunten en opvolgingen zijn te vinden in onderstaande tabel:

Aandachtspunten visitatie 2016	Doorgevoerde verbeteringen
Het Ad-Programma Tuinbouwmanagement nog sterker als eigenstandig programma te presenteren.	De opleiding werkt aan een curriculum vernieuwing. De opleiding beoogt deze zodanig in te richten dat ze gericht aan de behoeftes van het doelgroep kan voldoen. Daartoe heeft de opleiding een interventieplan gemaakt en uitgevoerd. Dit betreft onder andere: meer excursies, meer inzetten van gastsprekers en meer focus voor op praktischelementen.
De HRM-aspecten in het Ad-programma sterker in het curriculum te communiceren.	Deze ontwikkeling wordt voortgezet in de curriculumvernieuwing. Studenten hebben uitgesproken dat docenten voldoende aandacht schenken aan de benodigde 'soft skills' om de studenten soepel te laten doorstromen naar het beroepspraktijk.
In de uitwerking van het personeelsbeleid aandacht te schenken aan de continue ontwikkeling van de expertise en de didactische scholing van mbo-docenten.	De studieloopbaanbegeleider (slb'er) heeft een belangrijke rol als coach voor de Ad-student. De studenten krijgen een uitgewerkt programma dat per studie blok is ingericht.

<p>De doelstellingen van de eindopdracht nader uit te werken.</p>	<p>De opleiding heeft een handleiding Stage Associate degree Tuinbouwmanagement ingericht. Ad-studenten krijgen inzicht in de benodigde competenties en worden ondersteund door een stappenplan waarin de leertaken zijn omschreven. De ervaringsreflectielijn zorgt ervoor dat de student inzicht krijgt in de doelstelling van de opdracht. De handleiding bevat ook inzichten in de wijze van toetsing en beoordeling.</p>
<p>Om punten die in de ontwikkelfase naar voren komen in gesprekken met betrokkenen goed te documenteren, opdat ze niet vergeten worden in een latere uitvoerfase.</p>	<p>In de aangeleverde zelfevaluatie heeft de opleiding duidelijk aangekaart welke verbeteracties geïmplementeerd zijn, en welke nog niet. Intern worden er ook verslagen gemaakt van iedere bijeenkomst, net zoals de blokevaluatie. De teamleider koppelt deze terug naar de docenten.</p>

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

Beoogde leerresultaten

De opleiding Tuinbouwmanagement (hierna: TM) stelt samen met de andere onderwijsinstellingen de landelijk beroepsprofielen vast. De beoogde leerresultaten van de opleiding sluiten aan op het landelijke opleidingsprofiel van Tuinbouw & Agribusiness van de bacheloropleiding van Hogeschool Inholland en sluiten aan op het landelijke opleidingsprofiel van de Ad-opleiding van Tuinbouw en Akkerbouw. De opleiding heeft een vertaling gemaakt van de landelijke opleidingsprofielen naar haar eigen profiel en leerresultaten. Het panel ziet dat deze vertaling aansluit bij de visie van Hogeschool Inholland. De beoogde leerresultaten weerspiegelen het niveau van de associate degree, aldus het panel. Ze sluiten aan bij regionale en nationale ontwikkelingen in de beroepspraktijk; met name de tuinbouwsector.

Uit de gesprekken met alumni en het werkveld maakt het panel op dat de meer generieke competenties van studenten steeds belangrijker worden. Het panel beveelt de opleiding aan om dit punt mee te nemen in de verdere ontwikkeling van de leerresultaten en het programma.

Tabel 1. Beoogde leerresultaten.

Beoogde leerresultaten
Beleid en advies
Onderzoeken
Verbeteren en vernieuwen van de organisatie
Mondiaal vermarkten van producten en diensten
Strategisch ondernemen
Opstellen en optimaliseren teeltplan
Oplossen groeiproblemen en ontwikkelen nieuwe rassen
Duurzaam opereren in ketens
Beheersen en aansturen logistieke processen

Profilering

De opleiding profileert zich door het opleiden van professionals voor de tuinbouwsector en het actief participeren in de Greenport. Dit maakt de opleiding uniek in Nederland. Het panel ziet dat de opleiding zich heeft ontwikkeld in de richting van een kenniscentrum, waarin onderwijs, onderzoek, de beroepspraktijk en kennispartners met elkaar samenwerken. Het panel spreekt hier zijn waardering voor uit.

De Ad-opleiding Tuinbouwmanagement beoogt studenten op te leiden die aansturende (management)functies in de tuinbouwsector bekleden. In het werkveld is er een breed palet aan

beroepsrollen te zien: onderzoeker, teelt- of productspecialist/manager, adviseur, vertegenwoordiger, veredelaar, logistiek manager, internationaal verkoopmanager, kwaliteitsmanager, etc. Het panel vindt dat het profiel aansluit bij de behoeftes van het werkveld. Een eventuele (flexibele) deeltijdvariant van deze opleiding ziet het panel als mogelijke overweging.

Visie op onderzoek

In de beoogde leerresultaten komt onderzoek terug binnen het leerresultaat 'onderzoek'. Studenten ontwikkelen een onderzoekend vermogen om kleine vraagstukken in de praktijk te kunnen onderzoeken. Onderzoekend vermogen uit zich in de opleiding door het aanleren van methodisch handelen van studenten; via een bepaalde structurele manier kijken naar verbeteringen binnen de werkplek of het bedrijf. Het panel vindt de visie op onderzoeken passend bij het profiel van de opleiding.

Visie op internationalisering

De opleiding leert studenten om te kunnen functioneren in een sterk internationaal georiënteerd werkveld. Internationalisering komt integraal terug binnen verschillende leerresultaten, zo constateert het panel. Bijvoorbeeld in het leerresultaat 'mondiaal vermarkten van producten en diensten'. Het panel adviseert de opleiding om de ontwikkelingen rondom internationalisering binnen de bacheloropleiding TA te volgen en te kijken waar dat relevant is voor de opleiding TM.

Validering met het werkveld

De opleiding beschikt over een werkende en actieve beroepenveldcommissie. De commissie bespreekt met de opleiding relevante ontwikkelingen in het werkveld en op welke wijze de opleiding hier op kan inspelen. Het panel constateert dat de interactie met de beroepenveld bijdraagt aan de ontwikkeling en validering van de opleiding. De samenwerking met het beroepenveld vindt het panel een best practice.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een passende set van beoogde leerresultaten. De beoogde leerresultaten zijn afgestemd op het landelijke profiel en het niveau van de associate degree. De profilering van de opleiding past volgens het panel bij de beroepspraktijk en de sector. Het panel spreekt zijn waardering uit voor de ontwikkeling van de opleiding richting een kenniscentrum en de samenwerking met de beroepspraktijk en kennispartners. De visie op onderzoek is volgens het panel passend. Het panel adviseert de opleiding om de ontwikkelingen rondom internationalisering te volgen te kijken of dat relevant is voor deze opleiding. De opleiding beschikt over een toereikende systematiek voor het valideren en het afstemmen van het werkveld.

Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 1.

4.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Bevindingen

Beroepsvaardigheden

Het panel stelt vast dat de opleiding dichtbij de beroepspraktijk staat en de studenten relevante beroepsvaardigheden kunnen ontwikkelen. Studenten bezoeken in het eerste jaar diverse relevante bedrijven zoals het World Horti Center, Tomato World of Wageningen UR-glastuinbouw. Ook werken studenten aan praktijkopdrachten. In het tweede jaar zijn studenten voornamelijk bezig met het verder verbreden en verdiepen van hun beroepsvaardigheden en het toepassen van kennis. Dit gebeurt door het werken aan competenties in de beroepspraktijk; de opleiding heeft hiervoor speciale beoordelingsformulieren opgesteld. Het panel ziet dat de opleiding werkt met verschillende leerlijnen om de beroepsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden te verankeren in het programma.

Het panel vindt de samenwerking tussen de opleiding en de bedrijven van toegevoegde waarde. Dit stelt de studenten in staat om passende beroepsvaardigheden te ontwikkelen. Uit de gesprekken maakt het panel op dat er nog kansen liggen om het multidisciplinair werken verder vorm te geven. Dit wordt namelijk door de gesproken vertegenwoordigers van het werkveld aangeduid als een ontwikkelkans. Het panel voegt daar toe dat er een kans ligt om ad-studenten en bachelorstudenten meer te laten samenwerken, zoals dat ook later gebeurt in de werkplek.

In het tweede jaar zijn de studenten voornamelijk in de beroepspraktijk bezig. Het panel besprak dit onderwerp tijdens het locatiebezoek. Het panel adviseert de opleiding om kritisch te blijven kijken of de stageplek/werkplek van de student voldoende is toegerust om alle competenties op deze plek te verwerven.

Onderzoeksvaardigheden

Het programma is op een logische wijze opgebouwd en zo vormgegeven dat studenten zich stap voor stap passende onderzoeksvaardigheden kunnen aanleren en werken aan hun onderzoekend vermogen. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop ze werken aan hun onderzoeksvaardigheden. In het eerste jaar krijgen de studenten de basis aangeleerd om een onderzoeksproject op te zetten en verdiepen ze zich in een zoekstrategie voor het vinden van goede bronnen. In het tweede jaar gaan studenten aan de slag met het doorlopen van een onderzoeksproject, bijvoorbeeld een marktonderzoek.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat het onderwijs dat de opleiding biedt studenten de mogelijkheid biedt zich passende beroepsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden eigen te maken. De ontwikkeling van beroepsvaardigheden zit stevig verankerd in het programma, aldus het panel. De opleiding laat studenten op diverse manieren in aanraking komen met de beroepspraktijk, met name in het tweede jaar. De inzet van bijvoorbeeld bedrijfsbezoeken of excursies leveren

een positieve bijdrage. Het panel vindt dat het aanleren van onderzoeksvaardigheden goed gestructureerd in het programma zit.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot de conclusie dat de opleiding basiskwaliteit realiseert.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Bevindingen

Programma

De opleiding vertaalt de beoogde leerresultaten in leerdoelen en onderdelen van het programma. De opleiding hanteert twee niveaus: professionaliseringsbekwaam en startbekwaam. Van alle niveaus zijn er beheersingsindicatoren en deze zijn vertaald in een toetsmatrijs. Een onderwijseenheid kan betrekking hebben op één of meer competenties.

Het eerste studiejaar richt zich in meerdere mate op het aanleren van een kennisbasis en basisvaardigheden. Het tweede studiejaar richt zich op het toepassen van het geleerde in de praktijk en de ontwikkeling naar het eindniveau. Uit de gesprekken blijkt dat het eerste jaar van de opleiding TM soms zeer theoretisch van aard is. Het panel beveelt de opleiding aan om hier naar te kijken. De opleiding heeft dit punt al op het netvlies en onderneemt ook al acties om het eerste jaar meer te integreren met de praktijk. Studenten geven aan hier behoefte aan te hebben.

Internationalisering

De visie op internationalisering komt in het programma op diverse manieren tot uitdrukking. Voor deze doelgroep studenten is komt tot dit uiting in het internationale karakter van de bedrijfsbezoeken, de stageperiode en het afstuderen in het tweede jaar. De opleiding moedigt studenten aan om in aanraking te komen met het internationale karakter van de tuinbouwsector, zo ziet het panel. Voor het panel is dit een passende uitwerking van internationalisering.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de inhoud van het programma toereikend is en de beoogde leerresultaten dekken. Het panel ziet een inhoudelijk toereikend programma. De opbouw van het programma is goed en de balans tussen de theorie en de praktijk is logisch opgebouwd. Het panel adviseert de opleiding om specifiek te kijken naar de focus op de theorie in het eerste studiejaar. De opleiding heeft dit punt al scherp en is bezig om meer praktijkgerichte elementen in te bouwen. Studenten geven aan hier behoefte aan te hebben. De internationale context is volgens het panel goed uitgewerkt en passend bij de oriëntatie van de opleiding.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 3.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert.

Bevindingen

De opleiding heeft het programma zo opgebouwd dat studenten gestructureerd werken aan hun ontwikkeling. De mate van zelfstandigheid en complexiteit nemen toe naarmate de student vordert in het programma. Dit geldt voor de onderwijsseenheden en ook voor de verschillende opdrachten, projecten en stage. De leerlijnen van De Bie zijn leidend in de opbouw van het curriculum.

De totale duur van het programma is twee jaar. Een studiejaar omvat vier blokken van 15 EC. In het eerste jaar verkennen studenten de theorie en leren ze basisvaardigheden. Gedurende het tweede jaar lopen studenten stage bij een stagebedrijf. Tijdens de stage werken studenten aan het integreren van kennis en vaardigheden en het toepassen van het geleerde in de praktijk. Op deze wijze kunnen studenten de verbinding maken tussen theorie en praktijk. Studenten werken gedurende dit tweede jaar aan hun portfolio van beroepsproducten. Het panel vindt dit een mooie manier voor studenten om te werken aan hun ontwikkeling.

Uit de gesprekken met studenten en docenten blijkt dat het eerste jaar van het programma als een drempel wordt ervaren door de studenten. Het eerste jaar richt zich voornamelijk op het aanbrengen van een theoretische kennisbasis. Het panel constateert dat dit niet volledig aansluit bij de behoefte van de student en de oriëntatie van een associate degree opleiding. Het eerste jaar is vrijwel volledig identiek aan het eerste jaar van de bacheloropleiding, hier zit volgens het panel de kern. De opleiding geeft aan dit punt al scherp te hebben en bezig te zijn met het meer praktijkgericht maken van het eerste jaar; in lijn met het nieuwe onderwijsmodel (zie alinea hieronder). Het panel moedigt deze ontwikkeling aan en heeft er vertrouwen in dat de opleiding hier in slaagt.

Ten tijde van deze opleidingsbeoordeling werd er door de opleiding gewerkt aan een nieuwe onderwijsmodel: Onderwijsmodel24. Uit het gesprek met het management werd het het panel duidelijk dat het Onderwijsmodel24 verdere flexibilisering van het voltijds onderwijs mogelijk maakt. De opleiding neemt hierin geleerde lessen vanuit de flexibele bacheloropleiding deeltijd mee. Het panel denkt dat dit onderwijsmodel een mooie volgende stap kan zijn voor de opleiding; met name om het onderwijs nog meer te richten op de leerbehoefte van de Ad-student.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel stelt vast dat de vormgeving van het programma studenten aanzet tot studeren. Studenten geven aan overwegend tevreden te zijn over de vormgeving van het programma. Er zit nog verbetering in de vormgeving van het eerste studiejaar, zo concludeert het panel. De opleiding heeft dit scherp en is hier al mee bezig. Het panel moedigt de opleiding hierin aan en heeft er vertrouwen in dat het eerste jaar passender wordt vormgegeven. Het panel vindt de ontwikkeling naar het nieuwe onderwijsmodel goed; het biedt mogelijkheden om de opleiding een meer uitgesproken associate degree karakter te geven.

Alles afwegend komt het panel tot de conclusie dat het programma voldoet aan de elementen van basiskwaliteit. Het eerste jaar heeft een verdere ontwikkelslag nodig, maar dit ziet het panel als een mogelijkheid om de algehele kwaliteit verder te verhogen. Het panel beoordeelt standaard 4 als voldoet.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen. De doelgroep van de opleiding bestaat voor het grootste gedeelte uit studenten met affiniteit voor de tuinbouwsector. Bijvoorbeeld studenten die de ambitie hebben om (een gedeelte van) het familiebedrijf over te nemen.

Voor potentiële studenten zijn er diverse activiteiten om zich te oriënteren op de studie. Studenten kunnen open dagen bezoeken en proefstuderen. Zodra een student zich heeft ingeschreven vindt er een studiekeuzecheck plaats. Deze eis geldt voor alle studenten die bij Hogeschool Inholland willen studeren. Het advies is bindend wanneer dit gesprek na 1 mei is gevoerd. De opleiding toetst de potentiële studenten expliciet op de Nederlands taal (niveau). Tijdens de studieloopbaangesprekken wordt er gekeken of studenten in aanmerking kunnen komen voor vrijstellingen. De examencommissie verleent eventuele vrijstellingen.

Het panel sprak met de opleiding over het verhogen van de instroom van de studenten. De opleiding is jaarlijks bezig met een wervingsplan om de instroom te verhogen. Dat stemt het panel positief. De opleiding geeft aan in de zelfevaluatie dat er andere wervingsmethode nodig zijn voor de doelgroep van de associate degree. De opleiding overweegt om het netwerk van stagebedrijven te gebruiken om te inventariseren wat de exacte behoefte is en of de opleiding daar een rol in kan spelen. Het panel juicht dit toe en ziet dit ook mogelijkheden biedt voor het opzetten van een alumninetwork. Uit de gesprekken tijdens het locatiebezoek ontstaat het beeld dat de instroom van de opleiding ook samenhangt met een negatieve connotatie dat het werken in de tuinbouwsector heeft. Het panel adviseert de opleiding om daar in de communicatie en voorlichting op in te spelen.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding voldoet aan de wettelijke instroomeisen en houdt rekening met de instroomverschillen onder de studenten. Het programma sluit volgens het panel aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Het panel concludeert dat de opleiding zicht heeft op de doelgroep en de instromende student. De opleiding biedt voldoende activiteiten voor potentiële studenten om zich te oriënteren op de opleiding. Het panel ziet nog ruimte voor de opleiding om zichzelf beter in de markt te zetten en om de instroom te verhogen c.q. uitval te verminderen. In dit kader adviseert het panel de opleiding om goed te blijven kijken naar de communicatie en voorlichting in relatie tot de behoefte uit het veld.

Het panel komt tot het eind oordeel 'voldoet' bij standaard 5

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Het panel constateert dat de omvang van het docententeam en de kwalificaties van de individuele docenten toereikend zijn om het onderwijsprogramma uit te voeren.

De opleiding beschikt over een docententeam dat lesgeeft in de Ad-opleiding en de bacheloropleiding. De docenten beschikken over alle kennis en expertise die nodig is om alle inhoud te verzorgen en om studenten op een passende manier te begeleiden en te beoordelen. In totaal zijn er achttien docenten betrokken binnen de opleiding. Voor specifieke expertise maakt de opleiding gebruik van gastsprekers uit het werkveld. De opleiding verkent momenteel bij andere Ad-opleidingen welke 'best practices' er zijn ten aanzien van de leeromgeving en didactiek. Ook gebruikt de opleiding expertise vanuit het mbo om de aansluiting tussen het mbo en de opleiding beter vorm te geven. Het panel vindt dat het docentteam op een passende wijze is samengesteld. Studenten geven aan dat de docenten gemakkelijk te benaderen zijn. Uit de gesprekken blijkt dat studenten tevreden zijn over de kwaliteit van de docenten.

Het panel bekeek het personeelsbeleid van Hogeschool Inholland en de opleiding. Het beleid blijkt in voldoende mate effectief. Docenten geven aan voldoende mogelijkheden te hebben om zich te professionaliseren. Bijvoorbeeld de basiskwalificatie didactische vaardigheden of een basiskwalificatie examinering. Het valt het panel positief op dat docenten participeren in onderzoeksprojecten of het werk bij de opleiding combineren met werken binnen de tuinbouwsector. Studenten zijn hier zeer tevreden over. Het panel vindt dit waardevol voor de opleiding.

In het gesprek met docenten en het management sprak het panel over de werkdruk. Uit de documenten blijkt dat dit een punt van aandacht is. Door een ambitieus personeelsbeleid, het door docenten uitvoeren van meerdere verschillende rollen en het aanbieden van een Ad-opleiding en bacheloropleiding met verschillende varianten wordt de werkdruk als hoog ervaren. Het management gaf aan dat het stopzetten van de double degree variant van de bacheloropleiding een positieve bijdrage levert aan het verminderen van de werkdruk. Het panel is het daar mee eens. Gelet op de onderwijsontwikkelingen beveelt het panel de opleiding aan om de werkdruk structureel aan te pakken; gezamenlijk met het management en docenten op zoek naar een gezonde balans. Het panel heeft er vertrouwen in dat dit lukt.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Er staat een goed samengesteld en betrokken docententeam. Het team is in voldoende mate gekwalificeerd voor het uitvoeren van het programma; alle expertise is in huis. De opleiding zet stappen om het docententeam verder te bekwalimen in de didactiek van Ad-opleidingen. Er zijn ook voldoende docenten beschikbaar. De opleiding heeft een effectief personeelsbeleid, aldus het panel. Het panel is positief gestemd over de mate waarin de docenten betrokken zijn binnen onderzoeksprojecten en de tuinbouwsector. Dit draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs, zo geven studenten aan. De werkdruk is een punt van aandacht voor de opleiding. Op basis van de

gesprekken heeft het panel er voldoende vertrouwen in dat dit in de toekomst wordt opgepakt. Met name door de keuze om de double degree variant van de bacheloropleiding af te bouwen.

Het panel komt tot een positieve beoordeling voor deze standaard. Het panel vindt namelijk het personeelsbeleid en de kwalificaties van de docenten zeer waardevol. De werkdruk heeft volgens het panel geen negatieve invloed op de gerealiseerde kwaliteit, zo blijkt ook uit het gesprek met studenten. Daarom weegt de werkdruk minder zwaar mee in het oordeel van het panel.

Alles afwegend, stelt het panel dat standaard 6 'voldoet'.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Hogeschool Inholland beschikt over een onderwijslocatie op de campus in Delft. Het panel bezocht de locatie en constateert dat de locatie toereikend is voor het uitvoeren van het programma. Het auditpanel constateert op basis van de beschrijving in de zelfevaluatie en het locatiebezoek dat het gebouw een fijne werkomgeving voor de studenten en docenten biedt. Het gebouw sluit in grote lijnen aan bij de behoeftes van de student. Recentelijk zijn er aanpassingen geweest om de sfeer in het gebouw te bevorderen.

Een gedeelte van het onderwijs vindt plaats op externe locaties zoals tuinbouwkassen. De externe locaties beschikken over de faciliteiten om onderwijs te verzorgen, bijvoorbeeld het uitzetten van teeltproeven. Studenten geven aan tevreden te zijn over deze voorzieningen, maar merken ook op dat de locaties niet optimaal bereikbaar zijn. De opleiding denkt na over het realiseren van voorziening voor vertical farming op de campus in Delft. Het panel moedigt deze ontwikkeling toe.

In de digitale bibliotheek hebben studenten toegang tot benodigde literatuur. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat de studenten voldoende wegwijs zijn in het gebruik van deze voorziening.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Alle fysieke voorzieningen zijn aanwezig om goed onderwijs te verzorgen. Zowel de opleidingslocatie in Delft als de externe opleidingslocaties zijn toereikend om het programma tot uitvoering te brengen. Het panel vindt dat de opleiding dit goed faciliteert. Alle studenten hebben toegang tot een digitale bibliotheek, zo concludeert het panel.

Het panel komt bij deze standaard tot het oordeel 'voldoet'.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Studenten worden op verschillende manieren begeleid. De opleiding heeft een systeem van studieloopbaanbegeleiding waarin studenten begeleid worden tijdens hun studieloopbaan. De begeleiding wordt afgestemd op de behoefte en de ontwikkeling van de student. Gelet op de doelgroep van studenten zet de opleiding extra in op de persoonlijke begeleiding van studenten. Uit de gesprekken blijkt dat studenten extra begeleiding krijgen in het 'leren leren' en de overstap van het mbo naar het hbo. Dit vindt het panel positief. Het panel ziet nog wel ruimte om eventuele studenten te begeleiden tijdens een eventuele doorstroom van de Ad-opleiding naar de bacheloropleiding.

In het tweede jaar zijn de studenten het grootste gedeelte actief bij een stagebedrijf. Het panel besprak de begeleiding van deze stage. De opleiding voorziet in een passende begeleidingsstructuur. Zo stelt de opleiding eisen aan de stagebegeleiders en investeert de opleiding in het informeren van de stagebegeleiders. Het panel ziet dat de opleiding hier nog verdere ontwikkelstappen in kan maken, onder andere door het organiseren van afstemmingsbijeenkomsten tussen alle stagebegeleiders. Dit zal volgens het panel leiden tot een nog betere begeleiding.

Informatievoorziening

De opleiding beschikt over toereikende voorzieningen om studenten van informatie te voorzien, aldus het panel. Hogeschool Inholland werkt met diverse systemen om studenten te informeren. De opleiding gebruikt Moodle als digitale leeromgeving. Studenten geven aan in voldoende mate met Moodle overweg te kunnen en hebben toegang tot de informatie. OnStage wordt gebruikt voor het inleveren en beoordelen van opdrachten en toetsen.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding beschikt over een toereikend systeem van studiebegeleiding voor de studenten. De begeleiding vindt plaats in alle facetten van de opleiding, zo concludeert het panel. Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding specifiek inspeelt op de behoeftes van doelgroep en de wijze waarop zij de begeleiding op de stageplek vormgeeft. Dit past volgens het panel goed bij de praktijkgerichte oriëntatie van de opleiding. Het panel vindt dat de informatievoorziening naar studenten op orde is. Studenten geven aan voldoende geïnformeerd te zijn over de opleiding.

Het panel komt bij standaard 8 op 'voldoet'.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

De opleiding beschikt over een werkend systeem van kwaliteitszorg, zo constateert het panel. Uit de documenten en gesprekken blijkt dat de opleiding een werkende PDCA-cyclus heeft en in staat is om zichzelf te blijven verbeteren. Diverse gremia zijn betrokken bij het kwaliteitssysteem. De opleiding beschikt over een kwaliteitscoördinator die het kwaliteitssysteem monitort. Het panel vindt dat het samenspel van de betrokkenen leidt tot een kwaliteitscultuur die gericht is op ontwikkeling. De betrokken gremia:

- Het management
- Opleidingscommissie
- Examencommissie
- Toetscommissie
- Curriculumcommissie
- Stage- en afstudeercommissie
- Beroepenveldcommissie

Het panel ziet dat er een formeel systeem is dat onder andere bestaat uit blokevaluaties, intercollegiale overleggen, kalibraties en commissie-overleggen. De voorzitters van de examencommissie, opleidingscommissie en curriculumcommissie hebben periodiek overleg met het management om bepaalde zaken te agenderen. De opleiding gebruikt periodieke metingen om de kwaliteit te blijven monitoren. Bijvoorbeeld de NSE, de studiekeuzecheck of de exitgesprekken van studenten die stoppen.

Studenten worden op diverse manieren betrokken bij het evalueren van het onderwijs en studenten geven aan tevreden te zijn over de wijze waarop de opleiding aan de kwaliteit van het onderwijs werkt. Ze kunnen input geven over verbeteringen en ze worden op de hoogte gehouden van eventuele verbeteringen.

Het panel sprak met leden van de opleidingscommissie. Uit de gesprekken ziet het panel dat de opleidingscommissie op orde is en op een juiste wijze bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs.

De Ad-opleiding heeft een nauwe samenwerking met de bacheloropleiding, zo blijkt uit de gesprekken. Het panel adviseert de opleiding om gezamenlijk met de bacheloropleiding af te stemmen en ontwikkelingen in te zetten. Dit kan volgens het panel de opleiding helpen om het onderwijsconcept verder te ontwikkelen en zich op een juiste manier te positioneren ten opzichte van de bachelor; om daarmee een meer zelfstandige opleiding te ontwikkelen.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding beschikt over een werkend kwaliteitszorgsysteem en een gedragen kwaliteitscultuur. Het panel vindt dat de opleiding op een structurele wijze de opleiding blijft verbeteren en de opleiding betreft hierbij de juiste stakeholders. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop de opleiding werkt aan de kwaliteit. Op basis van de bevindingen concludeert het panel dat de opleiding een kwaliteitscultuur uitdraagt. De opleidingscommissie is volgens het panel op orde. Het panel adviseert de opleiding om de ontwikkelingen in het onderwijsconcept goed te blijven afstemmen met de bacheloropleiding.

Het panel komt tot het eindoordeel 'voldoet' voor het thema kwaliteitszorg van standaard 9.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Kenmerken systeem van toetsen en beoordelen

Systeem van toetsen

De opleiding beschikt over een visie op toetsen, zo constateert het panel. Dit geeft de opleiding de mogelijkheid om systematisch te werken aan het systeem van toetsen. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding nadenkt over de visie op toetsen in relatie tot het Onderwijsmodel²⁴. De opleiding wil zich bewegen naar het terugbrengen van het aantal toetsen en om meer integraal te gaan toetsen. Dit vindt het panel een goede ontwikkeling.

Het panel ziet dat in het toetsbeleid aandacht is voor de validiteit, betrouwbaarheid en de transparantie van de toetsen en de beoordelingen. Alle leerresultaten worden getoetst, zo blijkt uit de documenten. De opleiding gebruikt een passende mix van diverse toetsvormen en de beoordelingsformulieren zijn hanteerbaar en van deugdelijke kwaliteit, zo constateert het panel. Met name de beoordelingsformulieren om studenten in het tweede jaar te beoordelen in de beroepspraktijk zijn volgens het panel zeer adequaat. Uit het gesprek met docenten blijkt dat de beoordelaars gekwalificeerd zijn om goede beoordelingen te geven. Dit blijkt ook uit de bekeken toetsen en eindwerken. De opleiding hanteert het vier-ogen principe. Studenten geven aan over het algemeen tevreden te zijn over de wijze waarop de opleiding hen toetst. Onder andere over de mogelijkheden om hun toetsen in te zien en te bespreken.

De opleiding besteedt structureel aandacht aan interne en externe kalibratie over de kwaliteit van de toetsen en de gegeven beoordelingen. Dit stemt het panel positief.

Examen- en toetscommissie

De examencommissie van het domein AFL borgt de kwaliteit van de toetsen en de beoordelingen van de opleiding. De leden van de examencommissie beschikken over de juiste kwalificaties om dat te doen, zo concludeert het panel. Naast de examencommissie is er een toetscommissie die zich ontfermt over de kwaliteit van toetsen en beoordelen. Het panel ziet dat beide commissies zowel proactief als reactief activiteiten uitvoeren. Voorbeelden zijn het beoordelen van de kwaliteit van een specifieke toets en het beoordelingsformulier, het onderzoeken van klachten over de toetsen of het reviewen van eindwerken van de opleiding. Het panel hoorde in het gesprek met de examencommissie mooie voorbeelden over interventies en de wijze waarop ze bijdragen aan de kwaliteit van de toetsen en de beoordelingen. Het samenspel van de examen- en toetscommissie draagt volgens het panel bij aan de kwaliteit van het systeem van toetsen. Het panel vindt dat beide commissies naar behoren functioneren en in controle zijn.

Afstuderen

Studenten hebben gedurende het tweede jaar een (afstudeer)stage. Ze zijn gedurende het gehele jaar actief aan de slag op een stageplek binnen een bedrijf in de tuinbouwsector. Studenten leggen een portfolio aan van diverse beroepsproducten waarmee ze aantonen dat ze beschikken over de benodigde kennis, vaardigheden en inzichten. Voorbeelden van beroepsproducten zijn: duurzaamheidsopdracht, liquiditeitsbegroting, inkoopplan of een marketingplan. De studenten geven een reflectie op hun ontwikkeling en verantwoorden in een verdediging de gemaakte keuzes en reflectie. Het panel vindt dat deze afstudeertoets passend is en de studenten in de mogelijkheid stelt om het ad-niveau aan te tonen.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

De opleiding beschikt over een werkend systeem van toetsen en beoordelen. De toetsen en de beoordelingen zijn valide, betrouwbaar en voldoende transparant, zo concludeert het panel. Het panel bekeek toetsen en eindwerken en komt tot de conclusie dat de kwaliteit op orde is. De ontwikkeling van de visie op toetsen sluit volgens het panel goed aan op de ontwikkelingen in de onderwijsvisie. Het samenspel van de examen- en toetscommissie draagt bij aan de kwaliteit en beide commissies zijn volgens het panel in controle. Het panel vindt de afstudeertoets goed vormgegeven en het biedt studenten de mogelijkheid om het eindniveau aan te tonen.

Op basis van bovenstaande argumenten komt het panel tot een positieve beoordeling voor standaard 10.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Realiseren leerresultaten

De opleiding biedt de afgestudeerden een goede basis om te starten als professional in de tuinbouwsector of door te stromen naar de bacheloropleiding. Studenten leren passende kennis, vaardigheden en inzichten. Dit blijkt voor het panel uit de bekeken toetsen en de gesprekken met het werkveld en de alumni. Het werkveld is tevreden over de kwaliteit van de afgestudeerden. Alumni geven aan dat de opleiding hen voldoende bagage heeft meegegeven om te kunnen functioneren in de praktijk. Het panel constateert dat de alumni in veel gevallen kunnen blijven werken bij het bedrijf waar ze stage hebben gelopen.

Afstudeerniveau en gerealiseerde leerresultaten

Het panel voerde deze opleidingsbeoordeling uit samen met de beoordeling van de bacheloropleiding Tuinbouw & Agribusiness. In totaal bekeek het panel 23 eindwerken: zes associate degree, twaalf bachelor voltijd, vijf bachelor flexibele deeltijd. Op basis van de eindwerken komt het panel tot de conclusie dat alle studenten de beoogde leerresultaten realiseren en het betreffende Ad-niveau behalen; het panel is zeer positief. Het panel vindt de beroepsproducten uit het portfolio relevant voor de stageomgeving van de student. Uit de producten is niet altijd helder wat er precies verwacht wordt van het onderzoekend vermogen van de studenten en hoe dit vorm krijgt. Het panel beveelt de opleiding aan om daar als opleiding naar te kijken en met elkaar over te kalibreren. Uit de eindwerken valt het panel op dat de kwaliteit van de beroepsproducten stijgt als de student in een grotere organisatie stage loopt. Het panel bracht dit onderwerp tijdens de audit ter sprake en het blijkt dat het niet altijd voor studenten mogelijk is om stage te lopen in een grotere organisatie. In dat kader beveelt het panel de opleiding aan om hier een vinger aan de pols te houden en te kijken naar de randvoorwaarden c.q. eisen van de stagebedrijven.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Studenten realiseren de beoogde leerresultaten. Het werkveld is tevreden met de kwaliteiten die de studenten aanleren. Alumni geven aan dat de opleiding hen in voldoende mate voorbereidt om in de praktijk te werken. Het panel concludeert uit de bekeken eindwerken dat het eindniveau op orde is; het panel is zeer positief. De relevantie van de beroepsproducten uit het portfolio valt het panel in positieve zin op. Om de kwaliteit van de eindwerken verder te verhogen adviseert het panel om te kijken naar de wijze waarop studenten het onderzoekend vermogen laten zien. Hier zit nog ruimte voor verbetering. Daarnaast ziet het panel een relatie tussen de grootte van de stagebedrijven en de kwaliteit van de beroepsproducten; het panel adviseert om hier een vinger aan de pols te houden.

Op basis van bovenstaande argumenten concludeert het panel dat de studenten de beoogde leerresultaten realiseren en komt daarmee op een 'voldoet' voor standaard 11.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel treft bij de Associate degree opleiding Tuinbouwmanagement een zeer gedegen programma aan dat beroepsgeschikte professionals aflevert aan de tuinbouwsector. De opleiding leidt studenten op een praktijkgerichte manier op. Het docententeam is kundig en werkt op een systematische manier aan de kwaliteit van opleiding. De nieuwe ontwikkelingen in het Onderwijsmodel²⁴ en de opvolgende curriculumvernieuwing ziet het panel als mooie vervolgstappen.

Op basis van de volledige opleidingsbeoordeling komt het panel tot een positieve beoordeling. Op alle standaarden voldoet de opleiding aan de basiskwaliteit. Op basis van de beslisregels van het beoordelingskader van de NVAO adviseert het panel de accreditatie van de opleiding te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 24 april 2023.

6. AANBEVELINGEN

Het panel formuleert de volgende aanbevelingen:

Terugbrengen uitval en verhogen instroom

Het panel ziet dat de balans tussen theorie en praktijk in het eerste jaar vooral ligt bij de theorie; dit besprak het panel met de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om nog eens goed te kijken naar deze balans en de impact die dat heeft op bijvoorbeeld de uitval in het eerste jaar. Het panel ziet ruimte om de theorie meer praktijkgericht aan te bieden, zodat studenten niet uitvallen.

Positionering Ad-opleiding ten opzichte van bacheloropleiding

Het panel adviseert om de positionering van de Ad-opleiding ten opzichte van de bacheloropleiding te verduidelijken. Het panel ziet ruimte om dit te doen in de werving/promotie van nieuwe studenten en het duiden van de specifieke doelgroep. Dit geeft de opleiding ook ruimte om te kijken naar de didactische en pedagogische aanpak die nodig is in de Ad-opleiding en waar deze aanpak afwijkt van de bacheloropleiding.

Ontwikkeling naar Onderwijsmodel24

De opleiding gaf aan de opleiding te vernieuwen in lijn met het Onderwijsmodel24. Het panel vindt dat dit onderwijsmodel goede uitgangspunten bevat voor eigentijds flexibeler onderwijs. In deze lijn beveelt het panel de opleiding aan om de geleerde lessen van de flexibele deeltijd te gebruiken in het vormgeven van het nieuwe onderwijs. Het panel moedigt de opleiding aan om dit met elkaar op te pakken.

Werkdruk

Het panel ziet een hoge werkdruk bij de docenten. De beoogde afbouw van de double degree en de ontwikkeling naar het nieuwe onderwijsmodel draagt bij aan het reduceren van de werkdruk. Toch beveelt het panel de opleiding aan om dit issue goed te blijven monitoren.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Inholland Associate degree Tuinbouwmanagement voltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Programma	Voldoet
Standaard 2. Oriëntatie programma	Voldoet
Standaard 3. Inhoud programma	Voldoet
Standaard 4. Vormgeving programma	Voldoet
Standaard 5. Aansluiting programma	Voldoet
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	Voldoet
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	Voldoet
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	Voldoet
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	Voldoet
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	Voldoet
Algemeen eendoordeel	Voldoet

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-Associate Degree (AD) Tuinbouwmanagement – Hogeschool Inholland

Programma – 19 januari 2023, Hogeschool Inholland, locatie Delft.

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
08.00 – 8.15	0.85	Inloop & ontvangst auditpanel
08.15 – 09.00	0.85	Vooroverleg auditpanel
09.00 – 09.30	0.85	Inleiding: de opleiding Tuinbouw & Agribusiness en AD Tuinbouwmanagement
09.30 – 10.30		Rondleiding/Trots op
10.30 – 10.45	0.85	Pauze
10.45 – 11.30	0.85	Werkveldvertegenwoordiging/alumni
11.30 – 11.45	0.85	Pauze
11.45 – 12.45	0.85	Studenten
	C2.09	Studenten (incl. alumnus DD)
12.45 – 13.15	0.85	Lunch
13.15 – 14.15	0.85	Docenten
14.15 – 14.30	0.85	Pauze
14.30 – 15.15	0.85	Examen- en toetscommissie
15.15 – 15.30	0.85	Pauze
15.30 – 16.15	0.85	Opleidingsmanagement
16.15 – 16.30	0.85	Pending issues
16.30 – 17.30	0.85	Intern overleg auditpanel
17.30 – 18.00	0.85	Terugkoppeling

In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende Ad-opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde “Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs” van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijdse variant van de ad-opleiding.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als ‘gesprekken tussen vakgenoten’.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving in geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel is vastgelegd in een conceptrapport en werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'. Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien standaard 1 voldoet en maximaal vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- op een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding TM
- Visie en beleidsplannen van Inholland en domein AFL
- Landelijk opleidingsprofiel en uitwerking naar profiel TM
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER
- Studiehandleidingen
- Kwaliteitshandboek AFL
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen/notulen opleidingscommissie en beroepenveldcommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft van 23 studenten de eindwerken/c.q. het volgende palet van eindwerken bestudeerd, waarvan van zes associate degree studenten,. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 21 september 2022 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding AD Tuinbouwmanagement van Hogeschool Inholland, onder het nummer PA1296.

Naam visitatiegroep:	HBO HAO Plant
----------------------	---------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
De heer Ir. A.P. (Adri) de Buck	Voorzitter / Strategisch adviseur voor het CvB en de Raad van Toezicht HZ University of Applied Sciences
Mevrouw Ir. A.J.C.M. (Angelique) Arts	Domein deskundig / Coördinator beroepsonderwijs Fruit Tech Campus Geldermalsen
De heer Ir. E.H. (Eric) Poot	Domein deskundig / Teamleider Onderzoek, Wageningen University & Research.
De heer N.J.J. (Niels) Feder	Student-lid / Student hbo-bacheloropleiding Tuinbouw en Akkerbouw, HAS Hogeschool
De heer R. (Roel) van Krieken MSc	Senior adviseur bij Hobéon en NVAO-getraind secretaris
Mevrouw B. (Blanca) Beaumont BSc	Toehoorder secretaris bij Hobéon

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobeon.nl
www.hobeon.nl